

Výsledek voleb do Poslanecké sněmovny v říjnu 2013 vnímáme jako poslední varování voličů a voliček. ČSSD se nachází na rozcestí a může velmi rychle následovat osud ODS. Události následující krátce po volbách zároveň odkryly vnitřní problémy ČSSD, které oslabují její schopnost prosazovat sociálnědemokratický program. **ČSSD musí znovu nalézt jednotu a projít vnitřní obrodou, založenou na programové a organizační změně (včetně změny stanov) a zpřetrhání klientelistických vazeb.**

Jednota ČSSD musí vycházet z férového soupeření argumentů jednotlivých frakcí, ne z čistě mocenských bojů hnaných osobními zájmy. Nemůžeme připustit, aby se v nelítostném vnitrostranickém boji o pozice zcela vytratil zájem ČSSD i našich voličů a voliček. Kvůli odkládání vnitřních problémů se nyní ocitáme ve složité situaci. V době, kdy se rozhoduje o budoucím směřování České republiky, je ČSSD nucena zabývat se sama sebou. Sociální demokracie však nesmí rezignovat na svůj podíl na řešení problémů České republiky. Vnitřní obroda a schopnost nabídnout České republice alternativu k sedmi letem pravicové vlády jdou spolu ruku v ruce.

Co tedy potenciál sociální demokracie brzdí a jak to lze změnit?

Síla strany spočívá v její otevřenosti a v míře zapojení jejího členstva

Straně ubývá členů a členek. S těmi, které máme, neumíme pracovat. Proto navrhujeme:

1. Zavedením **plně elektronických a centralizovaných žádánek o členství přes web ČSSD** rázně zakročit proti praxi privatizace místních organizací. Kopii každé nové žádanky o členství obdrží ÚKK. V případě potřeby musí žadatelům při vyplňování elektronické přihlášky pomoci okresní sekretariáty. O přijetí do ČSSD by měla místní organizace rozhodnout **do šesti měsíců**. Je třeba, aby se Ústřední kontrolní komise zamezila k jakýmkoli účelovým pokusům odmítat nové členy/ členky. Zamítnutí členství musí dotyčná MO vysvětlit a obhájit před ÚKK. Navrhujeme na ÚKK přenést pravomoc odvolací instance, která by mohla rozhodnout o přijetí členy/ členky, který byl/a s nedostatečným odůvodněním zamítnut/a místní organizací.
2. **Provést kampaň s cílem získat nové členy/ členky.** Přesné nastavení je třeba dopředu zvážit s ohledem na zkušenosti jiných sociálně-demokratických stran v Evropě. Hlavním poselstvím kampaně by mělo být, že pokud se více občanů a občanek zapojí do ČSSD a budou se v ní angažovat, mohou přímo ovlivnit kvalitu prostředí, ve kterém žijí.
3. Členy a členky ČSSD maximálně **zapojovat do předvolební kampaně**, zejména do lokální kontaktní kampaně. Ke zvážení je také využití "door-to-door" kampaně, která je ze zahraničních zkušeností účinným prostředkem mobilizace a posilování identity členské základny. ČSSD musí odmítnout prvoplánové najímání „ozdobných“ hostesek na své akce – to je nepřijatelné z hlediska rovnosti žen a mužů. Stejnou roli mnohem lépe a rádi/ rády splní mladí sociální demokraté/ demokratky, kteří navíc znají program i hodnoty ČSSD a mohou o nich s voliči a voličkami diskutovat.
4. Posílit personální oddělení Lidového domu tak, aby strana měla **přehled o znalostech, schopnostech a zkušenostech svých členek/členů** a mohla je cíleně rozvíjet a pracovat s nimi. Dobrým krokem je projekt Akademie sociální demokracie. Pro tyto účely se také hodí zprostředkovávání stáží v Evropském parlamentu, Senátu a Poslanecké sněmovně, zapojení do činnosti odborných komisí či dokonce poskytování studijních stipendií na zahraničních univerzitách.
5. Ustálit kulturu **pravidelných a veřejných diskuzí** k nejrůznějším tématům na úrovni každé místní organizace, podpůrnou roli zde může sehrát Masarykova demokratická akademie, Sociálně-demokratické ženy či Mladí sociální demokraté.

Manifest Oranžového klubu: ČSSD se musí změnit!

verze: 9. listopadu 2013

Program musí hrát hlavní roli

Často dochází k dominanci marketingových nástrojů nad obsahem. Program je obsah a marketing nástroj, nikdy ne naopak. Proto navrhujeme:

6. ČSSD musí důsledně **modernizovat svůj politický program**, ve kterém by měla být reflektována témata 21. století jako např. evropská integrace, rovnost žen a mužů, zrovnoprávnění dalších znevýhodněných skupin obyvatelstva či ochrana životního prostředí. Sociální demokracie byla vždy stranou pokroku. ČSSD se musí soustředit na více než na obranu již existujících společenských výtobytků a musí hledat nová řešení pro budoucnost. Jinak riskuje z dlouhodobého hlediska regresi sociálních a hospodářských politik, ve kterých pravice postupuje salámovou metodou (viz DPH).
7. Jednotliví místopředsedové/ místopředsedkyně ČSSD by měli být zastánci určitých témat, skupin voličstva či sociálně-demokratických myšlenkových proudů a tedy zástupkyně/ zástupci jednotlivých **ideologických a tematických frakcí** ČSSD. Dle této kompetence by také měli být do svých funkcí voleni. V současné době nedochází v ČSSD **k souboji nápadů a idejí**, ale k mocenskému boji mezi jednotlivými regiony.
8. **Reformovat činnost tzv. odborných komisí ČSSD.** Ty se musí setkávat alespoň jednou měsíčně a zabývat se aktuálními politickými problémy, stejně jako pracovat na dlouhodobém programovém zaměření. Vést je musí (stínoví) ministři/ ministryně. Aktivita v odborných komisích by měla být předpokladem kandidatury na nejvyšší stranické i veřejné funkce. Za důležité považujeme také zapojení všech zákonodárkyň/ zákonodárců ČSSD do činnosti odborných komisí. V současnosti je jejich programová aktivita spíše výjimkou. Do odborných komisí musí být přizváni také odborníci/ odbornice blízcí ČSSD.
9. Zavést **pozice odborných mluvčích pro jednotlivé oblasti na všech úrovních politiky**, tj. mezi poslanci/ poslankyněmi, senátory/ senátorkami a europoslankyněmi/ europoslanci ale i na krajské úrovni. ČSSD si musí "vychovat" na každou tematickou oblast větší počet expertek/ expertů. Mezi odbornými mluvčími musí být vyrovnaně zastoupeny ženy.
10. **Systematicky budovat levicový mediální prostor.** ČSSD potřebuje po vzoru KSČM a jejich Haló novin vlastní mediální zázemí, které pomůže šířit levicové ideje a podpoří programovou diskuzi. Uvědomujeme si, že takové standardní zpravodajství vyžaduje dlouhodobé úsilí a poměrně vysokou finanční investici. V dnešní době však již nemusí jít o tištěné médium. Inspirací zde může být Deník Referendum, Jetotak.sk či Britské listy.
11. **Posílit přítomnost ČSSD ve virtuálním prostoru a na sociálních sítích.** V druhé dekádě 21. století by již mělo být samozřejmostí, aby každý zástupce/ zástupkyně ČSSD s politickým mandátem komunikoval s voliči a propagoval své názory přes nová média (facebook, twitter), provozoval(a) svůj blog či webovou stránku.
12. Motivovat členy a členky k účasti na **vnitrostranickém vzdělávání**. Úspěšné absolvování vnitrostranického vzdělávání by také mělo být předpokladem pro kandidaturu na veřejné i stranické funkce. Tuto vzdělávací činnost by mohla plně vykonávat Masarykova demokratická akademie, která by však měla být zásadním způsobem finančně i personálně posílena.
13. Podporujeme návrh ČSSD na **vytvoření systému nadací**, které jsou financovány přímo ze státního příspěvku politickým stranám a které jsou rozděleny podle klíče vztahujícího se k volebním výsledkům stran v několika předchozích volbách. Pokud jej strany tímto způsobem nevyužijí za daný rok, peníze se vrátí zpět do státního rozpočtu. Úkolem nadací je občansko-politické vzdělávání, kultivace politické debaty a podpora programové práce v daném politickém směru. Model se osvědčil v Německu.

Kandidátky jsou výkladní skříní strany ČSSD

Naši společnost a sociálnědemokratický program nemůže důvěryhodně reprezentovat skupina sestavená silně disproporčně z mužů určitého věku. Kandidátky ČSSD i struktura ČSSD musí odpovídat pestrému složení české společnosti a jejím různorodým problémům. Kandidátky musí být sestavovány transparentně. Proto navrhujeme:

Manifest Oranžového klubu: ČSSD se musí změnit!

verze: 9. listopadu 2013

14. **Zavést tzv. vnitrostranické primárky** pro obsazování kandidátek ČSSD do všech voleb, tj. možnost **všech** členek/ členů strany rozhodovat o složení kandidátních listin na odpovídající úrovni.
15. V předstihu **zveřejnit kvalifikaci každého kandidáta/ kandidátky na veřejné i vnitrostranické funkce**. Kromě představení členské základně by se každý kandidující měl také prezentovat písemně – vyplněním formuláře (max. jedna stránka A4) s následujícími údaji:
 - a. Dosažené vzdělání
 - b. Pro funkci, o níž kandidátka/ kandidát usiluje, relevantní pracovní zkušenost
 - c. Členství v ČSSD: ano/ ne, odkdy
 - d. Aktuální výčet všech funkcí v ČSSD i funkcí veřejných
 - e. Odvedená práce pro ČSSD za současný a uběhlý kalendářní rok
 - f. Tematická oblast, které se kandidátka/ kandidát dlouhodobě věnuje
 - g. Co konkrétně chce kandidátka/ kandidát ve funkci prosadit
 - h. Jaké sociálně-demokratické hodnoty jsou kandidátce/ kandidátovi nejbližší a proč?
16. **Změnit volební zákon ve smyslu zrušení hranice pěti procent pro preferenční hlasy** tak jak jej předložil senátor Jiří Dienstbier. Pořadí na kandidátce by tedy mělo sloužit pouze jako doporučení voličům/ voličkám.
17. Pokud nebudou zavedeny primární volby, doporučujeme pro sestavování kandidátek zohledňovat kromě poměrného počtu členů/ členek jednotlivých organizací ČSSD **také jejich volební výsledek v daném volebním obvodu**. Doporučujeme, aby byly oba faktory při nárokování organizací ČSSD na místa na kandidátkách zohledňovány rovnocenně.
18. **Posílit legitimitu volených funkcionářů a funkcionářek strany ČSSD změnou pravidel volby**. Volba předsednictva ČSSD musí být demokratičtější a transparentnější - tj. buď musí proběhnout přímo, nebo na sjezdu avšak s vyšším reprezentativním klíčem delegátů (například přímá volba delegátů na úrovni okresních organizací). Další možností je přímá volba předsedy/ předsedkyně a technické pojistky pro posílení anonymity hlasování. Hlavním kritériem při změně pravidel volby je reprezentativnost klíče na všech úrovních. Ke zvážení je proto také zavedení přímé volby předsedy/ předsedkyně hlavně na krajské a okresní úrovni.
19. Vedení ČSSD by mělo v těch volbách, za jejichž výsledek nese **odpovědnost**, mít možnost zasahovat do složení kandidátek. V případě zavedení primárek by mělo vedená právo předběžně vyloučit zájemce/ zájemkyni o kandidaturu na základě závažných důvodů definovaných v kodexu kandidátů/ kandidátek. Možnost zásahu vedení by se měla týkat především voleb do Poslanecké sněmovny.
20. Zvážit zavedení instrumentů **vnitrostranické ankety a vnitrostranické petice** za účelem posílení vnitrostranické demokracie. Vnitrostranická anketa by mohla být prováděna elektronicky (přes intranet ČSSD) a měla by sloužit k zjišťování názorů členů/ členek ČSSD k určité problematice. Vnitrostranická petice by měla sloužit jako instrument k vyslovení nesouhlasu či požadování určitého řešení. Je to instrument posilující činnost výše zmíněných stranických frakcí a vyvažující regionální strukturu ČSSD.
21. **Zajistit vyrovnané zastoupení žen a mužů ve strukturách a na kandidátkách ČSSD**. Podpořit navýšení vnitrostranické kvóty na úroveň 35 % a přejmenování kvóty na „minimální zastoupení podreprezentovaného pohlaví“. Nesmí však být zachován nesmyslný způsob dovolby, kterou provádí sám doplňovaný orgán, a která slouží k posílení momentální názorové/ mocenské skupiny. V budoucnu mohou kvóty chránit i druhé pohlaví. Ve Švédsku již v mnoha případech kvóty zajišťují vyrovnané zastoupení mužů. V případě kandidátek je nám inspirací například prohlášení hejtmanů ČSSD „Desatero ČSSD nové generace“ z roku 2010, které navrhuje zajistit minimálně 30 % zastoupení žen na kandidátkách. Ženy musí být zastoupeny na volitelných místech prostřednictvím tzv. **zipového systému**. Smysl má uplatňovat toto opatření zejména u komunálních voleb (obce od 10 tisíc obyvatel), voleb krajských (a zastupitelstva Hlavního města Prahy), voleb do Poslanecké sněmovny a podobně jako ve Velké Británii také ve volbách do Senátu (počet žen kandidátek nejméně v devíti volebních obvodech). Diskutovat je třeba též o nezamýšleném důsledku kvóty v předsednictvu, která má nyní ten efekt, že se hledá „jedna“ žena do vedení ČSSD.